119. MEKTUP

١١٩- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعَ عَشَرَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمِيرِ مُحَمَّدٍ نُعْمَانَ فِى التَّرْغِيبِ فِى صُحْبَةِ الشَّيْخِ الْمُقْتَدَى بِهِ وَبَيَانِ اَنَّ الْكُمَلاَءَ يُجِيزُونَ بَعْضَ مُرِيدِيهِمُ النَّاقِصِينَ بِتَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ اَحْيَانًا بِوَاسِطَةِ بَعْضِ نِيَّاتٍ صَالِحَةٍ وَأَغْرَاضٍ صَحِيحَةٍ ﴾

وَصَلَ الْمَكْتُوبُ مِنْ جَانِبِ خِدْمَةِ الْمِيرِ هَذَا الطَّرِيقُ يُنَاسِبُ لَهُ الْجُنُونُ وَقَدْ وَرَدَ فِى الْخَبَرِ "**لَنْ يُؤْمِنَ اَحَدُكُمْ حَتَّى يُقَالَ اِنَّهُ مَجْنُونٌ**"فَمَنْ كَانَتْ بِهِ جِنَّةٌ كَانَ فَارِغًا مِنْ تَدْبِيرِ اُمُورِ النَّاسِ وَالْاَوْلاَدِ وَتَيَسَّرَتْ لَهُ الْجَمْعِيَّةُ مِنَ التَّفَكُّرِ فِى كَذَا وَكَذَا وَهَذَا الْجُنُونُ مَوْدُوعٌ فِى جِبِلَّتِكُمْ وَلَكِنَّكُمْ تَدْفِنُونَهُ وَتَكْتُمُونَهُ بِعَوَارِضَ لاَطَائِلَ فِيهَا فَمَاذَا نَفْعَلُ وَيُفْهَمُ فِى هَذَا الْكَسْبِ عَدَمُ الْمُنَاسَبَةِ جِدًّا يَنْبَغِى اَنْ تُدَارِكَهُ سَرِيعًا وَاَنْ تَرْفَعَ الْبُعْدَ الصُّورِىَّ مُعْتَقِدًا عَدَمَ الْاِسْتِطَاعَةِ فَاِنَّ جَمْعِيَّةَ هَذِهِ الطَّائِفَةِ وَرَاءَ جَمْعِيَّةِ سَائِرِ الْخَلْقِ وَاَسْبَابُ جَمْعِيَّةِ الْخَلْقِ بَاعِثَةٌ عَلَى تَفْرِقَةِ هَذِهِ الطَّائِفَةِ فَيَنْبَغِى التَّشَبُّثُ بِاَسْبَابِ تَفْرِقَةِ الْخَلْقِ حَتَّى تَحْصُلَ الْجَمْعِيَّةُ فَاِنْ اُعْطِيَتْ هَذِهِ الطَّائِفَةُ جَمْعِيَّةً فِى جَمْعِيَّةِ سَائِرِ الْخَلْقِ يَنْبَغِى اَنْ يَخَافَ مِنْهَا وَاَنْ يَلْتَجِئَ اِلَى جَنَابِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ لِئَلاَّتَكُونَ تِلْكَ الْجَمْعِيَّةُ آفَةَ الرُّوحِ وَلاَيَنْبَغِى الْقِيَاسُ عَلَى أَحْوَالِ فُلاَنٍ وَفُلاَنٍ فَاِنَّ قَبْلَ التَّمَامِ كُلُّهُ مَرَاتِبُ النُّقْصَانِ عَلَى تَفَاوُتِ دَرَجَاتِهَا ﴿ع﴾: **وَلاَتَسْتَقِلَّ صَاحِبُ فِرَاقَ الْاَحِبَّةِ** * وَاِعْطَاءُ الْاِجَازَةِ لِتَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ بَعْضَ الْمُرِيدِينَ قَبْلَ بُلُوغِ دَرَجَةِ الْكَمَالِ مِنْ عَادَةِ مَشَائِخِ الطَّرِيقَةِ قَالَ الْخَوَاجَهْ بَهَاءُ الدِّينِ النَّقْشَبَنْدْ قُدِّسَ سِرُّهُ لِمَوْلاَنَا يَعْقُوبَ الْجَرْخِيِّ بَعْدَ تَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ وَتَسْلِيكِهِ بَعْضَ الْمَنَازِلِ يَايَعْقُوبُ كُلَّمَا وَصَلَ مِنَّا اِلَيْكَ أَوْصِلْهُ اِلَى الْخَلْقِ وَالْحَالُ أَنَّهُ قَالَ لَهُ تَكُونُ بَعْدِى فِى خِدْمَةِ عَلاَءِ الدِّينِ وَاشْتَغَلَ هُوَ

بِأَكْثَرِ أَمْرِهِ فِى خِدْمَةِ الْخَوَاجَهْ عَلاَءِ الدِّينِ حَتَّى عَدَّهُ مَوْلاَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ الْجَامِىُّ فِى النَّفَحَاتِ فِى عِدَادِ مُرِيدِى الْخَوَاجَهْ عَلاَءِ الدِّينِ أَوَّلاً ثُمَّ نِسْبَةُ اِلَى الْخَوَاجَهْ اَلنَّقْشَبَنْدِ ثَانِيًا وَبِالْجُمْلَةِ اَنَّ عِلاَجَ هَذِهِ التَّفْرِقَةِ هُوَ صُحْبَةُ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ وَقَدْ كَتَبُوا مُكَرَّرًا وَمُؤَكَّدًا وَسَمِعْنَا اَيْضًا اَنَّ مَوْلاَنَا مُحَمَّدًا صِدِّيقً اخْتَارَ الْعَسْكَرِيَّةَ وَتَرَكَ وَضْعَ الْفُقَرَاءِ وَطَوْرَهُمْ اَلْوَيْلَ كُلَّ الْوَيْلِ لِمَنْ يَنْحَطُّ مِنْ أَعْلَى عِلِّيِّينَ اِلَى أَسْفَلِ سَافِلِينَ وَحَالُهُ لاَيَخْلُو عَنْ أَحَدِ الْأَمْرَيْنِ اِمَّا اَنْ يُعْطَى الْجَمْعِيَّةَ فِى الْعَسْكَرِيَّةِ أَوْ لاَ فَاِنْ أُعْطِيَهَا فَشَرٌّ وَاِنْ لَمْ يُعْطَ فَاَشَدُّ "رَبَّنَا لاَتُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ" وَالسَّلاَمُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Mîr Muhammed Nu'mân'a[170] yazılmış olup kendisine uyulan şeyhin sohbetine teşvik ve kâmil şeyhlerin iyi niyetler ve sahih gâyelerle bazen bazı noksan müritlerinin tarîkat öğretmelerine izin vermesini açıklamaktadır.

Mîr hazretleri tarafından gönderilen mektup ulaştı.

"Delilik/Divânelik" bu yola uygun düşer. Şöyle bir hadis-i şerif vardır: *"Sizden hiç kimse kendisine 'deli' denilmedikçe mümin olmaz."*[171]

[170] Mîr Muhammed Nu'mân Bedahşî (ö.1058/1648). Tam adı Nu'man b. Şemseddin b. Celâleddin b. Hamîdüddin el-Huseynî el-Bedahşî'dir. İmam-ı Rabbânî'nin halifelerindendir. Semerkand'da dünyaya geldi. 1058/1648'de Ekberâbâd'da vefat etti. İmâm-ı Rabbânî en fazla mektubu bu zâta göndermiştir. İmam'ın bu zâta gönderdiği mektupların sayısı otuz dört'tür. (Muhammed Hâşim Kışmî, Berekât, s. 375-377, Berekât Yayınevi, İstanbul 1980; Doç. Dr. Ethem Cebecioğlu, İmam-ı Rabbânî Hareketi Ve Tesirleri, s. 161-162, Erkam Yayınları, İstanbul 1999). Mîr Muhammed Nu'mân'ın "Risâle-i Sülûk" adlı bir kitabı vardır. Bu kitap 1969 yılında, Karaçi'de, Gulâm Mustafa Hân tarafından yayınlanmıştır (Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend, s. 362, İnsan Yayınları, İstanbul 2002).

[171] Bu hadis için bkz. C. 1, Mektup 65'deki ilgili dipnot.

Bir kimsede delilik varsa, insanların ve çocuklarının işlerini yönetmekten kurtulmuş olur. Böylece de o kişinin, şu bu gibi dünya işlerini düşünmekten uzaklaşarak derlenip toparlanması (cem'iyyet hali) kolaylaşır.

Dîvânelik sizin tabiatınızda vardır ancak faydasız bir takım arızalar sebebiyle siz onu saklıyor ve gizliyorsunuz. Bunun için ne yapılabilir ki!

Bu edinimde ciddi bir uygunsuzluk görülmektedir. Onu en hızlı şekilde tedarik etmeli ve gücün yetmediğine inanarak şeklî uzaklığı da ortadan kaldırmalısın. Çünkü bu tâifenin cem'iyyeti[172] diğer halkın cem'iyyetinin ötesindedir. Halkın cem'iyyetinin sebepleri bu tâifenin tefrikasına[173] sebep olur. O halde halkın tefrika sebeplerine sıkıca sarılmak gerekir ki cem'iyyet gerçekleşin. Şayet bu tâifeye diğer halkın cem'iyyeti içinde bir cem'iyyet verilirse bu cem'iyyetten korkmalı ve ruha zarar vermemesi için Hakk Subhânehû'nun zâtına iltica etmelidir. Bunu felan kişilerin durumlarına kıyas etmemeli. Çünkü dereceleri farklı olsa da tamama (nihâyete) ulaşmamış olan mertebeler birer eksikliktir.

"Ey arkadaş! Dostların firakını küçük görme!" (Şiir).

Kemâl derecesine ulaşmadan önce bazı müridlere tarîkat öğretme izni vermek bu tarîkatın büyüklerinin âdetindendir. Hâce Bahâuddîn Nakşibend (Kuddise Sirruhû) tarîkatı öğretip bazı makamlara ulaşmasını sağladıktan sonra Mevlânâ Ya'kûb Çerhî'ye[174] demiştir ki: *"Yâ Ya'kûb, bizden sana ulaşan her şeyi halka ulaştır."* Aynı zamanda ona şöyle de demişti:

---

[172] Cem'iyyet: Açıklaması için bkz., 83. mektup dipnotu.

[173] Tefrika için bkz. C. 1, Mektup 4'teki ilgili dipnot.

[174] Mevlânâ Ya'kûb Çerhî, Şâh-ı Nakşibend Hazretlerinin önde gelen halifelerdendir (Abdurrahman Câmî, Nefehât, Lâmi'î Çelebî tercüme ve şerhi, s. 437, İstanbul, tarihsiz). Tam adı Ya'kûb b. Osmân b. Mahmûd b. Muhammed Gaznevî Çerhî Serrezî'dir. Afganistan'ın Kâbil ve Gazne şehirleri arasındaki Logar (Lûger) eyâletinin Çerh kasabasında ya da Çerh'in Serrez köyünde doğdu. Vefat tarihiyle ilgili, kaynaklarda h. 816, 824, 838, 851 şeklinde farklı bilgiler olsa da Ubeydullah Ahrâr'ın, kendisine 834 (1430-31) senesi civarında intisâb ettiği bilindiğine göre 838 veya 851 senesinde vefat etmiş olmalıdır. Kabri Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'ye 5 km. uzaklıkta olan Hisar'ın Hulgâtû köyündedir. Eserlerinden bazıları şunlardır: Tefsîr-i Ya'kûb-i Çerhî, Risâle-i Unsiyye, Risâle der İlm-i Ferâiz, Risâle-i Nâiye (Neynâme), Mısbâh Muktebis mine'l-Mesâbih (Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend, s. 147, 150-153, İnsan Yayınları, İstanbul 2002).

"Benden sonra Alâuddîn'in hizmetinde olursun.[175]*"* Bu yüzden o, vaktinin çoğunu Hâce Alâuddîn (Attâr)in[176] hizmetinde geçirmiştir. Hatta Mevlânâ Abdurrahman Câmî[177] Nefehât[178] adlı kitabında onu ilk başta Hâce Alâuddîn'in müritleri arasında saymış, daha sonra ise Hâce Nakşibend'e nisbet etmiştir.[179]

Özet olarak söylersek bu tefrikanın ilacı cem'iyyet ehlinin sohbetidir, onlarla beraber olmaktır.

Hem de te'kid ederek defalarca yazdılar ve biz de duyduk ki Mevlânâ Muhammed Sıddîk dervişleri terk ederek askerliği yeğlemiş.

Yazıklar olsun yüceliklerin en yücesinden, aşağıların en aşağısına düşenlere.

O artık şu iki durumdan biriyle karşı karşıyadır: Ya askerlikte kendisine cem'iyyet verilir; ya da verilmez. Eğer bu durumda kendisine cem'iyyet verilirse bu şerdir; eğer verilmezse daha ağır bir şerdir.

"Rabbimiz, bizi doğru yola ilettikten sonra kalblerimizi eğriltme, bize katından bir rahmet ver, kuşkusuz sen çok bağış yapansın." (Âli İmrân, 8)

Vesselâm.

---

175 Çerhî, Risâle-i Unsiyye, s. 15 (bkz. Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend, s. 149, İnsan Yayınları, İstanbul 2002).

176 Alâuddîn Attâr: Muhammed b. Muhammed el-Buhârî (ö. 802/1400). Hârizm'den Buhara'ya göç eden bir tüccarın oğludur. Babası vefat edince kendisine düşen mirası almayıp Buhara'daki medreselerden birinde zâhidâne bir hayat sürmeye başladı. Tesadüfen bu medreseye uğrayan Hâce Bahâuddîn Nakşibend (k.s) durumunu beğenince onu manevî evlat edindi ve kızıyla evlendirdi. Kısa sürede Nakşibend Hazretlerinin en seçkin müridi oldu ve mübtedîlerin terbiyesiyle görevlendirdi. Bahâuddîn Nakşibend Hazretleri 791'de (1389) vefat edince, daha önce halife tayin ettiği Muhammed Pârsa da dahil olmak üzere bütün müritleri Alâuddîn Attâr'a biat ettiler. Buhara'da on yıl irşad faaliyetinde bulunduktan sonra 2 Receb 802 (28 Şubat 1400) tarihinde hastalandı. Yakında öleceğini söyleyerek müridlerine sünnete sımsıkı bağlı kalmalarını, Nakşibendî tarîkatı usullerine her zaman riayet etmelerini ve arkasından yas tutmamalarını vasiyet etti. Buhara yakınlarındaki Çagâniyân (veye Nevçagâniyân) köyünde toprağa verildi. Meşhur âlim Seyyid Şerîf Cürcânî'de Attâr Hazretlerinin müridlerindendir. Bkz. T.D.V. İslâm Ansiklopedisi, II/319-320.

177 Mevlânâ Abdurrahmân Câmî, 817/1414 senesinde Horasan'ın Câm şehrinin Harcird kasabasında doğmuştur. Tam adı Nûreddîn Abdurrahmân b. Nizâmeddîn Ahmed Câmî'dir. Daha ziyâde Molla Câmî ünvanıyla tanınır. Sa'deddîn Kaşgârî'ye intisâb etti. Şeyhinin ölümünden sonra Ubeydullah Ahrâr'dan da istifâde etti. 898/1492'de Herat'ta vefat etti.

178 Nefehâtu'l-Uns min Hazarâti'l-Kuds, Mevlânâ Câmî'nin meşhur eseridir.

179 Bkz. Abdurrahman Câmî, age, s. 436-437.

KELİME ANLAMI

119. ⊰ : اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعَ عَشَرَ وَالْمِائَةُ Yüz on dokuzuncu mektup اِلَى الْمِيرْ مُحَمَّد نُعْمَانَ Mîr Muhammed Nu'man'a yazılmıştır *(Ne hakkındadır?)* فِى التَّرغيبِ Teşvik hakkındadır *(Neye?)* فِى صُحْبَةِ الشَّيْخِ Şeyhin sohbetine *(Öyle şeyh ki;)* اَلْمُقْتَدَى بِه Kendisine uyulan وَبَيَانِ Ve şunun beyanındadır ki; اَنَّ الْكُمَلاَءَ يُجِيزُونَ Kâmil şeyhler izin veriyorlar *(Kime?)* بَعْضَ مُرِيدِيهِمْ Bazı müridlere *(Öyle müridler ki;)* اَلنَّاقِصِينَ Eksik olan *(Ne için izin veriyorlar?)* بِتَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ Tarîkatı öğretmeleri için *(Ne zaman?)* اَحْيَانًا Bazen *(Neyle?)* بِوَاسِطَةِ بَعْضِ نِيَّاتٍ Bazı niyetlerle *(Öyle niyetler ki;)* صَالِحَةٍ İyi olan وَأَغْرَاضٍ صَحِيحَةٍ Ve Sahih gayelerle ⊱

وَصَلَ الْمَكْتُوبُ Mektup ulaştı *(Nereden?)* مِنْ جَانِبِ خِدْمَةِ الْمِيرْ Mîr'in zât-ı alileri tarafından هَذَا الطَّرِيقُ Bu yol يُنَاسِبُ لَهُ Ona uygun düşer *(Ne?)* اَلْجُنُونُ Delilik وَقَدْ وَرَدَ Vârit olmuştur *(Nerede?)* فِى الْخَبَرِ Hadiste: لَنْ يُؤْمِنَ اَحَدُكُمْ "Sizden birisi iman etmiş olamaz حَتَّى يُقَالَ Ta ki; deninceye kadar *(Ne?)* اِنَّهُ مَجْنُونٌ O delidir!" فَمَنْ كَانَتْ بِه Kimde olursa *(Ne?)* جِنَّةٌ Delilik كَانَ فَارِغًا Kurtulmuş olur *(Neden?)* مِنْ تَدْبِيرِ اُمُورِ النَّاسِ وَالاَوْلاَدِ İnsanların ve çocukların işlerini yönetmekten وَتَيَسَّرَتْ لَهُ Ve onun için mümkün olur *(Ne?)* اَلْجَمْعِيَّةُ مِنَ التَّفَكُّرِ Düşünmekten kurtulup, toparlanma (Cem'iyyet Hâli) *(Ne konuda düşünme?)* فِى كَذَا وَكَذَا Şu, bu gibi dünya işleri konusunda وَهَذَا الْجُنُونُ Bu delilik *(Nedir?)* مَوْدُوعٌ Konmuştur *(Nereye?)* فِى جِبِلَّتِكُمْ Sizin tabiatınıza وَلَكِنَّكُمْ Fakat siz تَدْفِنُونَهُ وَتَكْتُمُونَهُ Onu saklıyor ve gizliyorsunuz *(Neden?)* بِعَوَارِضَ Bir takım arızî sebeplerle *(Öyle nedenler ki;)* لاَطَائِلَ فِيهَا Yararı olmayan فَمَاذَا نَفْعَلُ Bunun için ne yapabiliriz? وَيُفْهَمُ Anlaşılmaktadır *(Nerede?)* فِى هَذَا الْكَسْبِ Bu elde edişte *(Ne?)* عَدَمُ الْمُنَاسَبَةِ جِدًّا Ciddi bir uygunsuzluk يَنْبَغِى Gerekir *(Ne?)* اَنْ تُدَارِكَهُ Onu telâfi etmen سَرِيعًا Hızlı bir şekilde وَاَنْ تَرْفَعَ Ve ortadan kaldırman *(Neyi?)* اَلْبُعْدَ

فَانَّ Gücün yetmediğine عَدَمَ الاِسْتِطَاعَةِ (Neyi?) İnanarak مُعْتَقِدًا Şeklî uzaklığı الصُّورِىَّ Diğer وَرَاءِ جَمْعِيَّةِ سَائِرِ الْخَلْقِ (Nedir?) Zira bu tâifenin cem'iyyeti جَمْعِيَّةَ هَذِهِ الطَّائِفَةِ mahlukatın cem'iyyetinin ötesindedir وَاَسْبَابُ جَمْعِيَّةِ الْخَلْقِ Mahlukatın cem'iyyetinin sebepleri (Nedir?) بَاعِثَةٌ Götürücüdür (Neye?) عَلَى تَفْرِقَةِ هَذِهِ الطَّائِفَةِ Bu tâifenin tefrikasına فَيَنْبَغِى التَّشَبُّثُ O halde sıkıca sarılmak gerekir (Neye?) بِاَسْبَابِ تَفْرِقَةِ الْخَلْقِ Mahlukatın tefrika sebeplerine حَتَّى تَحْصُلَ الْجَمْعِيَّةُ Ta ki cem'iyyet meydana gelsin فَانْ اُعْطِيَتْ هَذِهِ الطَّائِفَةَ Eğer bu tâifeye bahşedilirse (Ne?) جَمْعِيَّةٌ Cem'iyyet Hâli (Nerede?) فِى جَمْعِيَّةِ سَائِرِ الْخَلْقِ Diğer mahlukatın cem'iyyetleri arasında يَنْبَغِى Gerekir (Ne?) اَنْ يَخَافَ مِنْهَا Ondan korkmak وَاَنْ يَلْتَجِئَ Ve sığınmak (Kime?) اِلَى جَنَابِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ Hak Sübhânehû'nün zâtına (Niçin?) لِئَلاَّتَكُونَ Olmasın diye (Ne?) تِلْكَ الْجَمْعِيَّةُ Bu cem'iyyet (Ne olmasın?) آفَةَ الرُّوحِ Ruhun afeti وَلاَيَنْبَغِى الْقِيَاسُ Bunu kıyas etmek gerekmez (Neye?) عَلَى أَحْوَالِ فُلاَنٍ وَفُلاَنٍ Falan filanın hallerine فَانَّ قَبْلَ التَّمَامِ كُلِّهِ Zira tamama ulaşmadan önce vardır (Ne?) مَرَاتِبُ النُّقْصَانِ Noksanlık mertebeleri عَلَى تَفَاوُتِ دَرَجَاتِهَا Derecelerinin farklılığına göre (ع): Mısra: وَلاَتَسْتَقِلَّ صَاحِبُ Ey arkadaş, küçük görme! (Neyi?) فِرَاقَ الاَحِبَّةِ Dostlardan ayrılığı وَاعْطَاءُ الاِجَازَةِ İcâzet / izin vermek (Niçin?) لِتَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ Tarîkat öğretimi için (Kime?) بَعْضَ الْمُرِيدِينَ Bazı müritlere (Ne zaman?) قَبْلَ بُلُوغِ دَرَجَةِ الْكَمَالِ Kemâl derecesine ulaşmadan önce (Nedir?) مِنْ عَادَةِ مَشَائِخِ الطَّرِيقَةِ Tarîkat şeyhlerinin adetlerindedir قَالَ الْخَوَاجَةْ بَهَاءِ الدِّينِ النَّقْشَبَنْدِ قُدِّسَ سِرُّهُ Hâce Bahâuddîn Nakşibend (k.s.) dedi: (Kime?) لِمَوْلاَنَا يَعْقُوبَ الْجَرْخِىِّ Mevlâna Yakup Çerhî'ye (Ne zaman?) بَعْدَ تَعْلِيمِ الطَّرِيقَةِ Tarîkatı öğrettikten وَتَسْلِيكِهِ Ve onu ulaştırdıktan (sülük ettirdikten) sonra (Neye?) بَعْضَ الْمَنَازِلِ Bazı makamlara يَايَعْقُوبُ Ey Yakup! كُلَّمَا وَصَلَ Ulaşan her şeyi (Kimden?) مِنَّا اِلَيْكَ Bizden sana أَوْصِلْهُ Onu ulaştır (Kime?) اِلَى الْخَلْقِ Halka وَالْحَالُ Halbûki أَنَّهُ قَالَ O, şöyle demişti (Kime?) لَهُ Yakup Çerhî'ye تَكُونُ بَعْدِى Benden sonra olursun (Nerede?) فِى خِدْمَةِ عَلاَءِ الدِّينِ Alâuddîn'in hizmetinde وَاشْتَغَلَ هُوَ Bu yüzden o meşgul olmuştur بِأَكْثَرِ أَمْرِهِ Vaktinin çoğunda فِى خِدْمَةِ الْخَوَاجَةْ عَلاَءِ الدِّينِ Hâce Alâuddîn'in

hizmetinde حَتّٰى عَدَّهُ Hatta onu saydı (Kimi?) مَوْلَانَا عَبْدُ الرَّحْمٰنِ الْجَامِىُّ Mevlâna Abdurrahman Câmî (Nerede?) فِى النَّفَحَاتِ 'Nefâhat'ında (Ne saydı?) فِى عِدَادِ مُرِيدِى Hâce Alâudîn'in müridleri arasında الْخَوَاجَهْ عَلَاءِ الدِّينِ أَوَّلاً İlk önce ثُمَّ نَسَبَهُ Sonra onu nispet etmiştir (Kime?) اِلَى الْخَوَاجَهْ النَّقْشَبَنْدِ Hâce Nakşibend'e ثَانِيًا İkinci olarak وَبِالْجُمْلَةِ Özetle: اَنَّ عِلَاجَ هٰذِهِ التَّفْرِقَةِ Bu tefrikanın (manevi dağınıklık) ilacı (Nedir?) هُوَ صُحْبَةُ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ Cem'iyyet erbâbının sohbetidir وَقَدْ كَتَبُوا Yazdılar مُكَرَّرًا وَمُؤَكَّدًا Defalarca ve ısrarla وَسَمِعْنَا اَيْضًا Biz de işittik ki; اَنَّ مَوْلَانَا مُحَمَّدًا صِدِّيقَ Mevlâna Muhammed Sıddîk اخْتَارَ الْعَسْكَرِيَّةَ Askerliği seçmiş وَتَرَكَ Ve terk etmiş (Neyi?) وَضْعَ الْفُقَرَاءِ Dervişlerin ortamını وَطَوْرَهُمْ Ve onların durumunu اَلْوَيْلُ كُلَّ الْوَيْلِ Yazık! Çok yazık!.. (Kime?) لِمَنْ يَنْحَطُّ İnene (Nereden?) مِنْ أَعْلَى عِلِّيِّينَ Yücelerin yücesi konumundan (Nereye?) اِلَى أَسْفَلِ سَافِلِينَ Aşağıların aşağısı konumuna وَحَالُهُ Onun hâli لَايَخْلُو Boş kalmaz (Neden?) عَنْ أَحَدِ الْأَمْرَيْنِ İki durumun birinden اَلْجَمْعِيَّةَ اِمَّا اَنْ يُعْطَى Ya kendisine Cem'iyyet Hâli verilir (Nerede?) فِى الْعَسْكَرِيَّةِ Askeriyede أَوْ لَا Veya verilmez فَاِنْ أُعْطِيَهَا Eğer verilirse فَشَرٌّ Bu şerdir وَاِنْ لَمْ يُعْطَ Eğer verilmezse فَاَشَدُّ Bu daha da şerdir رَبَّنَا" "Ey Rabbimiz! لَاتُزِغْ قُلُوبَنَا Kalplerimizi eğriltme بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا Bizi doğru yola ilettikten sonra وَهَبْ لَنَا Ve bize ver مِنْ لَدُنْكَ Katından (Ne?) رَحْمَةً Rahmet اِنَّكَ Kuşkusuz sen "أَنْتَ الْوَهَّابُÇok bağışlayansın" وَالسَّلَامُ Selam ile.

